RAADSVOORSTEL
ZAAKNUMMER: 07432024151766

Onderwerp:	Bijlage(n):	Vergadering van:	p.h.:
Conceptbegroting 2026 MRE	5	3 juni 2025	AvE

de raad
van de gemeente
Asten

Samenvatting
Het dagelijks bestuur van de GR Metropoolregio Eindhoven heeft aan u de conceptbegroting 2026 toegestuurd. Uw gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om voor 10 juni 2025 een zienswijze uit te brengen op deze conceptbegroting. Voorgesteld wordt om een zienswijze in te dienen.

Beslispunten

De raad besluit:
1. Onderstaande zienswijze op de conceptbegroting 2026 in te dienen en deze aan het Dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven toe te zenden.

Reactie op de conceptbegroting 2026:

Zoals wij u ook in onze reactie op de Kadernota 2026 hebben meegedeeld laat de begroting 2026 van de gemeente Asten grote tekorten zien vanaf 2026.
Naar aanleiding hiervan hebben we bij de Begroting 2025 van de GR-en hierover al een zienswijze ingediend. De bezuinigingen van het Rijk kan de gemeente niet alleen opvangen. In de eerdere zienswijzen (Begroting 2025 en Kadernota 2026) werd al gemeld dat alle verbonden partijen zullen moeten meedelen in deze bezuinigingen van het Rijk.

Het tekort van de gemeente Asten is in 2026 € 2,9 miljoen. Om op termijn weer een sluitende begroting te kunnen presenteren zijn we gestart met het project 'Asten in Balans' met als doelstelling de lasten en baten weer structureel met elkaar in evenwicht te brengen en een sluitende begroting aan te bieden.

Alles ligt daarbij op tafel, ook onze bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen. Eventuele taakstellende bezuinigingen richting onze GR-en zijn hierbij niet uit te sluiten, zoals ook al in onze zienswijzen bij de Begroting 2025 en de Kadernota 2026 is opgenomen.

In onze zienswijze op uw Kadernota 2026 hebben wij de GR gevraagd om:
• bij het opstellen van de begroting 2026 met het bovenstaande scenario rekening te houden;

• om specifieke en goed onderbouwde keuzemogelijkheden in beeld te brengen. Uitgangspunt daarbij is dat de deelnemersbijdragen in de begroting 2026 en 2027 niet stijgen.

We roepen alle verbonden partijen op om geen indexering toe te passen voor in ieder geval 2026 en 2027. Zoals eerder verwoord staan gemeenten voor een grote financiële uitdaging. Gevolg hiervan zijn de begrenzingen van de financiële middelen van de gemeenten. Onze gemeente moet moeilijke keuzes maken en prioriteiten stellen. Het kan niet anders dan dat de gemeenschappelijke regelingen hier ook in bijdragen en hun verantwoordelijkheid nemen.

We begrijpen de uitdagingen waar de Metropoolregio Eindhoven voor staat en dat het zeer lastig is om te besparen. Desondanks doen wij deze oproep. Mede gezien de oproep van de VNG en het principe van trap op trap af, waarbij de gemeenten niet alleen de zware bezuinigingen kunnen dragen. Hierdoor moet er ook gekeken worden naar het verlengd lokaal bestuur en moeten bezuinigingen ook plaats vinden bij verbonden partijen.

We hebben geconstateerd dat u met onze eerdere zienswijze geen rekening heeft gehouden. In de ontwerpbegroting 2026 is zichtbaar dat u oog heeft voor de situatie waarin gemeenten verkeren. Dat waardelen we, maar uw begroting 2026 bevat geen onderbouwde keuzemogelijkheden om te bezuinigen. De deelnemersbijdrage is als gevolg van de indexering voor 2026 ondanks ons dringende verzoek toch gestegen.

We moeten als regio en MRE-organisatie samen keuzes maken en heldere prioriteiten stellen, zodat we gezamenlijk de regionale schaalsprong maken die realistisch is en voor alle partijen uitvoerbaar is. De realisatie van de schaalsprong en de daarmee samenhangende opgaven zijn organisatorisch en financieel niet alleen voor de MRE-organisatie, maar ook voor iedere gemeente uitdagend. De binnenkort op te starten voorbereiding van een nieuw samenwerkingsakkoord 2027-2030 biedt een geschikte mogelijkheid om deze keuzes samen te gaan maken.

Aanleiding
Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven heeft de conceptbegroting 2026 vastgesteld en op 13 maart 2025 aan de gemeente Asten toegezonden. Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om voor 10 juni 2025 een zienswijze in te dienen.

Doelstelling
Door de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen kunnen we sturen op de GR-partij. Na verwerking van alle ingekomen zienswijzen wordt deze ter besluitvorming voorgelegd aan het AB van de GR Metropoolregio Eindhoven.

Argumenten

In de zienswijze op de Kadernota 2026 is al verzocht om:
- bij het opstellen van de begroting 2026 rekening te houden met het feit dat de gemeente Asten structureel moet bezuinigen en dat een taakstellende bezuiniging richting de verbonden partijen niet is uitgesloten;
- om specifieke en goed onderbouwde keuzemogelijkheden in beeld te brengen. Uitgangspunt daarbij is dat de deelnemersbijdragen in de begroting 2026 en 2027 niet stijgen.

In de motvering legt de Metropoolregio Eindhoven uit dat naar aanleiding van de financiële positie van gemeenten op verzoek van het AB een analyse is uitgevoerd naar

de mogelijkheden van besparingen op taakniveau. En, dat kosten die voortvloeien uit de schaalsprong zullen worden gedekt vanuit de Brainport- en Beethovendeal. Ook worden er geen aanvullende structurele middelen gevraagd, ondanks de grote regionale opgaven en de versnelling die nodig is in de regio. Er wordt echter wel een indexering van 4,5% toegepast op de gemeentelijke bijdragen in de conceptbegroting 2026 voor de Regionale opgaven, Brainport Development en het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven. Hierdoor stijgen de deelnemersbijdragen voor Asten met € 10.553,00 naar € 292.568,00. Dit is niet in lijn met de eerder ingebrachte zienswijzen.

Risico's

1.1 Het niet toepassen van indexing wijkt af van de afspraken die in de Beleidsnotitie Kaders P&C documenten voor 4 GR-en (MRE, ODZOB, VRBZO, GGD) zijn gemaakt.
Volgens afspraak wordt een jaarlijkse indexering toegepast. Voor de indexering wordt de Macro Economisch Verkenning van het Centraal Plan Bureau van september gehanteerd. Te vragen geen indexering toe te passen, is niet in lijn met deze beleidsnotitie.

2.1Invloed raad
De begroting van de GR Metropoolregio Eindhoven ligt ter vaststelling voor aan het AB op 2 juli 2025. Indien het AB instemt van de indexering, moet deze worden meegenomen in de begroting van de gemeente Asten die in november 2025 voorligt. De invloed van de gemeente is beperkt.

Alternatieven

Niet van toepassing

Planning en uitvoering

Na behandeling in de gemeenteraad wordt het Dagelijks bestuur van de GR Metropoolregio Eindhoven door middel van bijgaande concept-brief geïnformeerd.

Toekomstagenda Asten 2030 / Vitale democratie

De doelstellingen waarop de 21 gemeenten in de Metropoolregio samenwerken - de 5 thema's - sluiten direct aan op alle hoofdopgaven en de voorgestelde wijze van werken in de Toekomstagenda Asten 2030. Het belang van deze samenwerking, mede gelet op de schaalsprong in de regio blijft dan ook onverminderd groot voor het realiseren van de gemeentelijke kernopgaven.

Juridische context

Alle gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente Asten deelneemt bieden rond maart een conceptbegroting voor het volgend jaar aan. De gemeenteraad krijgt dan de mogelijkheid om hierover haar zienswijze naar voren te brengen (artikel 35 lid 3 Wet gemeenschappelijk regelingen).

De regieambtenaren van de verschillende GR-en de GR-coördinator hebben de voorstellen voor het college en de gemeenteraad onderling afgestemd om zo zoveel mogelijk uniformiteit te krijgen.

Financiële toelichting

Zie hiervoor het gezamenlijke overzicht in de bijlagen.

De bijdrage van de gemeente Asten stijgt met € 10.553,= naar € 292.568,= als gevolg van het toegepaste indexcijfer van 4,5%.

De budgettaire consequenties worden meegenomen in de Begroting 2026.

Communicatie
Na besluitvorming in de gemeenteraad zal dit door het college aan het bestuur van de Metropoolregio Eindhoven worden meegedeeld.

Bijlage(n)/ter inzage

	Naam	**Document nummer**
1.	Raadsbesluit	2024160026
2.	Aanbiedingsbrief GR Metropoolregio Eindhoven	2024151770
3.	Conceptbegroting 2026 GR Metropoolregio Eindhoven	2024151771
4.	Brief zienswijze gemeente Asten	2024160039
5.	Overzicht financiële consequenties GR- en Begroting 2026	2024160058

RAADSBESLUIT

Onderwerp:	Dagtekening:
Conceptbegroting 2026 MRE	3 juni 2025

De raad van de gemeente Asten;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 6 mei 2025;

gehoord het advies van de commissie Samenleving en Bestuur van 22 mei 2025;

besluit:

1. Onderstaande zienswijze op de conceptbegroting 2026 in te dienen en deze aan het Dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven toe te zenden.

Reactie op de conceptbegroting 2026:

Zoals wij u ook in onze reactie op uw kadernota 2026 hebben meegedeeld laat de begroting 2026 van de gemeente Asten grote tekorten zien vanaf 2026. Naar aanleiding hiervan hebben we bij de Begroting 2025 van de GR-en hierover al een zienswijze ingediend. De bezuinigingen van het Rijk kan de gemeente niet alleen opvangen. In de eerdere zienswijzen (begroting 2025 en kadernota 2026) werd al gemeld dat alle verbonden partijen zullen moeten delen in deze bezuinigingen van het Rijk.

Het tekort van de gemeente Asten is in 2026 € 2,9 miljoen. Om op termijn weer een sluitende begroting te kunnen presenteren zijn we gestart met het project 'Asten in Balans' met als doelstelling de lasten en baten weer structureel met elkaar in evenwicht te brengen en een sluitende begroting aan te bieden. Alles ligt daarbij op tafel, ook onze bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen. Eventuele taakstellende bezuinigingen richting onze GR-en zijn hierbij niet uit te sluiten, zoals ook al in onze zienswijzen bij de Begroting 2025 en de Kadernota 2026 is opgenomen.

In onze zienswijze op uw Kadernota 2026 hebben wij u gevraagd om:

- bij het opstellen van de begroting 2026 met het bovenstaande scenario rekening te houden;
- om specifieke en goed onderbouwde keuzemogelijkheden in beeld te brengen. Uitgangspunt daarbij is dat de deelnemersbijdragen in de begroting 2026 en 2027 niet stijgen.

Wij danken u voor uw motivering waarin u uitlegt dat naar aanleiding van de financiële positie van gemeenten op verzoek van het AB een analyse is uitgevoerd naar de mogelijkheden van besparingen op taakniveau. En wij waarderen het, dat kosten die voortvloeien uit de schaalsprong worden gedekt vanuit de Brainport- en Beethovendeal. U vraagt ook geen aanvullende structurele middelen, ondanks de grote regionale opgaven en de versnelling die nodig is in de regio. U past echter wel een indexering van 4,5% toe op de gemeentelijke bijdragen in de conceptbegroting 2026 voor de Regionale

opgaven, Brainport Development en het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven. Hierdoor stijgen de deelnemersbijdragen voor Asten met € 10.553,00 naar € 292.568,00. Zoals al eerder is meegedeeld, kunnen wij door onze grote bezuinigingstaakstelling niet instemmen met de conceptbegroting 2026 van de Metropoolregio Eindhoven.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Asten van 3 juni 2025.

De raad voornoemd,

griffier,	voorzitter,
mr. M.B.W. van Erp-Sonnemans	A.A.H.C.M. van Extel-van Katwijk